

to, že nárok, který žalobce opírá o ustanovení odst. (3) § 149 vl. nař. 15/1927 sb. z. a n. nezanikl, jak nižší soudy mylně usuzují, preklusí, poněvadž jde o nárok nový, který v době restrikce žalobce, provedené k 1. květnu 1926, nemohl mu býti ani znám, ano vlád. nař. čís. 15/1927 bylo ve sbírce zákonů a nařízení uveřejněno teprve dne 9. března 1927. Předpisu odst. (3) § 149 vlád. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. nelze u žalobce použití, poněvadž nebyl dán do výslužby za předpokladů, jež měl na mysli § 13 odst. (3) restr. zákona čís. 286/1924, který poskytnul určité požitkové výhody železničním zaměstnancům, kteří, nedosáhnouše ještě předepsaného počtu služebních let a věku pro nárok na plné výslužné, museli z činné služby odejít předčasně jako přebyteční, což je patrné ze srovnání doslovu odst. (1), (2) a odst. (4) a), b), § 13 restr. zákona, jenž rozlišuje mezi započítatelnou služební dobou kratší než deset let a dobou aspoň desetiletou, a z odst. 4 b), který přiznává těm, kdož se k výzvě ve smyslu odst. (3) § 13 hlásili dobrovolně do výslužby, příplatek na jeden rok, rovnající se polovině rozdílu mezi požitky penzijními, jak byly vyměřeny, a plnými požitky odpočivnými. Vyrozumění a výzva podle § 13 odst. (3) restr. zákona měla tedy zajistiti zaměstnancům nárok na určité výhody, a měla se státi k zaměstnancům takovými výhodami podle tohoto zákona obmyšleným, by o ně nebyli připravěni, kdyby se o ně chtěli ucházeti. Nižší soudy správně doličily, že žalobci nekynula žádná majetková výhoda z ustanovení § 13 restr. zák., poněvadž v době, kdy byl nuceně přeložen do výslužby, 1. května 1926, měl již zákonný nárok na plné pensijní požitky, přeslouživ 35 let započítatelné služební doby a překročiv i věk šedesáti let. Vyrozumění a výzvy žalobce podle odst. 3 § 13 restr. zák. nebylo třeba, poněvadž restrikční zákon nemínil vyzývati k hlášení se o výhody zaměstnance, kteří podle jeho ustanovení neodcházeli předčasně z činné služby a neměli ani nárok na hmotné odškodnění zákonnými výhodami. Ustanovení odst. (3) § 149 vl. nař. čís. 15/1927 dovolává se právě předpisu § 13 odst. (3) restr. zákona čís. 286/1924 a lze je proto vyložití jen v souvislosti s tímto předpisem v ten rozum, že vyhrazuje novou platovou úpravu podle vl. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. jen těm železničním zaměstnancům, kteří byvše přeloženi do trvalé výslužby nebo propuštěni, měli v té době zákonný nárok na výhody zákona čís. 286/1924, avšak jich nedosáhli, poněvadž se jim nedostalo zákonem uloženého předchozího vyrozumění ve smyslu odst. (3) § 13 restr. zákona ani do dne vyhlášení platového zákona, do 7. července 1926. Žalobce však v době přeložení do výslužby takový nárok vůbec neměl, jak bylo již doličeno, a nemůže se proto ani ve svůj prospěch dovolávat ustanovení § 149 odst. (3) vlád. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. a z něho nárok na zvýšení výslužného odvozovati.

Čís. 10861.

Tím, že podle pojišťovacích podmínek žaloba o pojistné (o odškodné) mohla býti podána a veškeré spory z pojišťovací listiny měly býti zahájeny jen u příslušného soudu v Praze, daly strany (pojištěnec na Slo-

vensku, pojišťovna v historických zemích) na jevo, že spory z pojišťovací smlouvy mají býti posuzovány podle práva platícího v historických zemích.

(Rozh. ze dne 11. června 1931, Rv I 816/30.)

Žalobce, bydlící na Slovensku, byl pojištěn u žalované pražské pojišťovny proti požáru. Jeho žaloba proti pojišťovně o zaplacení pojistného byla zamítnuta oběma nižšími soudy. Odvolací soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Pokud jde o otázku, podle kterého práva jest tento případ posuzovati, nelze souhlasiti s odvolatelem, že by bylo užití práva platného na Slovensku. Rozhodné jest v tom směru, kde smlouva o pojištění byla uzavřena, neboť podle zásady locus regit actum jest užití práva platného v místě uzavření pojišťovací smlouvy. Tato smlouva přišla k místu tím, že pojišťovna přijala pojišťovací návrh žalobcův, zapsala pojištění do svých knih a vystavila o něm pojistku. Návrh pojišťovací byl sice sepsán na Slovensku, přijetí jeho stalo se však v Praze, kde byla pojistka vystavena. Byla tedy smlouva pojišťovací uzavřena v Praze, následkem čehož na právní poměr založený touto smlouvou jest použití práva platného v zemích historických.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání opřené o dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. vytýká, že případ byl mylně posouzen podle práva zemí historických, ač měl správně býti posuzován podle práva maďarského, jež dosud platí na Slovensku. Ale na omylu jest dovolání. Podle zásady »locus regit actum« má v pochybnostech přednost místo plnění a jím jest podle § 16 odst. 1 všeob. poj. podmínek, vytištěných na pojistce čís. 210.013 T 7775, Praha, kde pojistka byla vystavena. Kromě toho ujednaly strany podle § 19 prvý odstavec všeobecných pojišťovacích podmínek, že žaloba o odškodné (o pojistné) může býti podána a veškeré spory z pojišťovací listiny vůbec mohou býti zahájeny jen u příslušného soudu v Praze. Tím daly strany na jevo i vůli, že spory z pojišťovací smlouvy mají býti posuzovány podle práva platícího v sudišti, tedy v zemích historických. Nepochybil proto odvolací soud, posoudiv věc podle tohoto práva, třeba že dospěl k závěru, že tohoto práva jest použití z úvah poněkud odchýlných, jež se dovolateli nezdají býti správnými.

Čís. 10862.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

Předpis § 1 odst. (3) zákona má na mysli pravidelný případ, že se vypovězený výpovědi podrobí a byt vypovídajícímu dobrovolně uprázdní, nevztahuje se však na případ, kde vypovězený sám účinnost výpovědi po delší dobu (po dva roky) mařil.